

Kocaçay Deltası

MAR016

Acil
Gerileme (-1)

Kocaçay Deltası © Cüneyt Oğuztüzün

Yüzölçümü : 6979 ha

Boylam : 28,47°D

Enlem : 40,39°K

Koruma Statüleri : Yok

Yükseklik : 0 m - 110 m

İl(ler) : Bursa

İlçe(ler) : Mudanya, Karacabey

- **Alanın Tanımı**: Bursa Karacabey'in yaklaşık 25 kilometre kuzeyinde yer alan Kocaçay Deltası, Marmara Denizi'nin güney kıyısındadır. Delta, Kocaçay'ın denize döküldüğü yerde oluşmuş lagünler, subasar ormanlar ve geniş kumullar içermesi nedeniyle doğal yaşam açısından büyük önem taşır. Alanda Dalyan ve Arapçiftliği adında iki siğ lagünü bulunur. Deltanın güneyinde yaprak döken ormanlarla kaplı tepeler uzanmaktadır.
- **Habitatlar**: ÖDA; subasar orman, lagün, galeri ormanı ve tuzcul bitkilere sahip bataklık ve kumul ekosistemlerinden oluşur. Alanda Türkiye'nin ender subasar ormanlarından biri bulunur. Lagünlerin kıyılarında yer yer sazlık alanlar bulunur.
- **Türler**: ÖDA, birçok yırtıcı ve sığınağı için üreme, göç ve kışlama dönemlerinde büyük önem taşır. Özellikle kış mevsiminde kuşların önemli dinlenme ve beslenme alanlarından biridir. Alanda nesli bölgesel ölçekte tehlike altındaki küçük karabatak (*Phalacrocorax pygmeus*) konaklamaktadır. Bölgede üreyen önemli kuş türlerinin başında küçük orman kartalı (*Aquila pomarina*), pasbaş pakta (*Aythya nyroca*), kocagöz (*Burchinus oedincemus*), akça cılıbıt (*Charadrius alexandrinus*), bataklık kırlangıcı (*Glareola pratincola*), kaşıkçı (*Platalea leucorodia*), çeltikçi (*Plegadis falcinellus*), bıyıklı sumru (*Chlidonias hybrida*), küçük sumru (*Sterna albifrons*), sumru (*Sterna hiruso*) ve gülen sumru (*Sterna nilotica*) gelir.
- **Alanda aynı zamanda bölgesel ölçekte önem taşıyan pürüklü semender (*Triturus karelinii*) bulunur. ÖDA, *Rhedeus sericeus amarus* içsu balığı için önemli bir yaşam alanıdır.**
- **Alan Kullanımı**: Alanın kıyı kısmı bölge halkı tarafından günübirlik turizm amacıyla kullanılmaktadır. Göller ile tepeler arasında kalan bölgede tarım yapılmaktadır. Subasar orman ve sulak çayırlar ise mera olarak kullanılır. Bölgedeki lagünlerde yapılan balıkçılık önemli bir geçim kaynağıdır. Ağaç kesimi, kum çekimi ve yabani bitkilerin toplanması diğer kullanım şekilleridir.

- **Tehditler**: Turizm faaliyetlerinin artması alanı olumsuz yönde etkilemekte ve bina sayısı gün geçtikçe artış göstermektedir. İnşaatların kum gereksinimlerini karşılamak için kullanılan kumullar hızla doğal yapısını kaybetmektedir. Kum çıkarımı ilkbahar mevsiminde de yapılmakta, kuşların üreme başarısını etkilemektedir.
- **Alanda var olan en büyük sorunlardan biri Bursa'nın atık suları getiren Nilüfer Çayı'nın Kocaçay Deltası'na ulaşarak deltanın kirlilik yükünü arttırmasıdır. Yeniköy'ün çöplüğü de alan içinde bulunmaktadır. Aynı bölgede kanalizasyon atıklarının boşaltıldığı bir havuzcuk bulunur.**
- **Kıyı boyunca inşası planlanan tersane yapımı girişimi durdurulmuş olsa da potansiyel tehditler arasında yerini korumaktadır. Eskiden alanda doğal olarak var olduğu sanılan sülenlerin yeniden alanda yaşamlarını sağlamak amacıyla yırtıcı hayvanlara yönelik zehirleme çalışmaları doğal yaşamı tehdit etmektedir.**
- **Koruma Çalışmaları**: Kocaçay Deltası, 2004 yılında Ulusal Sulak Alan Komisyonu tarafından Ramsar alanı adayı olarak ilan edilmiştir. Uludağ Üniversitesi Kuş Gözlem Topluluğu ve Doğa Demeği alanı kuşlar açısından düzenli olarak izlenmekte ve kış ortası sığınağı sayımları yapılmaktadır.
- **Arapçiftliği Gölü Uludağ Üniversitesi Su Ürünleri Fakültesi'nin balık araştırmaları çalışmaları alanıdır ve ticari balıkçılığa kapatılmıştır.**

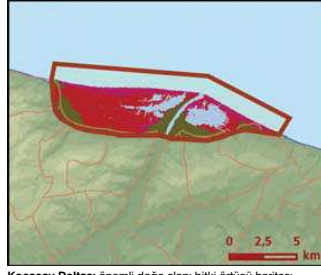
■ **Yerel İlgili Sahipleri**

Bursa Valiliği; Bursa İl Çevre ve Orman Müdürlüğü; Doğa Koruma ve Milli Parklar Şube Müdürlüğü; Uludağ Üniversitesi Kuş Gözlem Topluluğu (ULUKÜS).

■ **Asuman Aydın, Sevgi Mutlu, Tansu Tuncalı**

Kocacay Deltası önemli doğa alanı topografya haritası

Kocacay Deltası önemli doğa alanı bitki örtüsü haritası

Küçük karabatak (*Phalacrocorax pygmeus*) © Tamer Zeybek

Takson Adı	E	TE	Kırmızı Liste		Popülasyon Büyüklüğü	ÖDA Kriteri
			K	B		
 <i>Alcedo atthis</i>	0	0	LC	LC	Var (Üreme)	CI
<i>Aquila pomarina</i>	0	0	LC	LC	1-2 Çift (Üreme)	CI
<i>Ardea purpurea</i> - Avrupa ve Akdeniz	0	0	LC	LC	5-20 Çift (Üreme)	CI
<i>Ardeola ralloides</i> - Avrupa ve Akdeniz	0	0	LC	LC	10 Çift (Üreme)	CI
<i>Aythya nyroca</i> - D. Avrupa ve Akdeniz	0	0	NT	VU	70-80 Çift (Üreme)	BI, CI
<i>Botaurus stellaris</i> - Avrupa ve Akdeniz	0	0	LC	LC	Var (Üreme)	CI
<i>Burchinus oedincemus</i> - Doğu Avrupa	0	0	LC	VU	5-15 Çift (Üreme)	BI, CI
<i>Calandrella brachydactyla</i>	0	0	LC	LC	Var (Üreme)	CI
<i>Caprimulgus europaeus</i>	0	0	LC	LC	Var (Üreme)	CI
<i>Charadrius alexandrinus</i> - Akdeniz ve Karadeniz	0	0	LC	LC	70-90 Çift (Üreme)	CI
<i>Chlidonias hybrida</i> - D. Avrupa ve D. Akdeniz	0	0	LC	LC	12-50 Çift (Üreme)	CI
<i>Ciconia nigra</i> - Doğu Avrupa	0	0	LC	LC	10 Çift (Üreme)	CI
<i>Circus aeruginosus</i>	0	0	LC	LC	5-10 Çift (Üreme)	CI
<i>Dendrocopos leucotos</i>	0	0	LC	LC	Nadir (Üreme)	CI
<i>Dendrocopos medius</i>	0	0	LC	LC	Var (Üreme)	CI
<i>Dendrocopos syriacus</i>	0	0	LC	LC	Var (Üreme)	CI
<i>Egretta garzetta</i> - D. Avrupa ve Akdeniz	0	0	LC	LC	40-50 Çift (Üreme)	CI
<i>Fulica atra</i> - Akdeniz ve Karadeniz	0	0	LC	LC	42610 Birey (1996 Kışlama)	B3, C3
<i>Glaucolala pratensis</i> - D. Akdeniz ve Karadeniz	0	0	LC	LC	80 Çift (Üreme)	CI
<i>Haliaeetus albicilla</i>	0	0	LC	LC	1 Çift (Üreme)	CI
<i>Himantopus himantopus</i> - D. Avrupa ve D. Akdeniz	0	0	LC	LC	15-50 Çift (Üreme)	CI
<i>Hippoboscus olivetorum</i>	0	0	LC	LC	Var (Üreme)	CI
<i>Ixobrychus minutus</i>	0	0	LC	LC	10-30 Çift (Üreme)	CI
<i>Lanius collurio</i>	0	0	LC	LC	Var (Üreme)	CI
<i>Lanius minor</i>	0	0	LC	LC	Var (Üreme)	CI
<i>Melanocorypha calandra</i>	0	0	LC	LC	Var (Üreme)	CI
<i>Nycticorax nycticorax</i> - D. Avrupa ve D. Akdeniz	0	0	LC	LC	20-30 Çift (Üreme)	CI
<i>Phalacrocorax pygmeus</i> - GD. Avrupa ve Türkiye	0	0	LC	LC	63-150 Birey (Göç)	CI
<i>Platalea leucorodia</i> - D. Avrupa	0	0	LC	LC	5 Çift (Üreme)	CI
<i>Plegadis falcinellus</i> - Ön Asya	0	0	LC	LC	10-20 Çift (Üreme)	CI
<i>Sterna albifrons</i> - D. Avrupa	0	0	LC	LC	20-25 Çift (Üreme)	CI
<i>Sterna hirundo</i> - Güney Avrupa	0	0	LC	LC	70-80 Çift (Üreme)	CI
<i>Sterna nilotica</i> - Akdeniz ve Karadeniz	0	0	LC	VU	5-10 Çift (Üreme)	BI, CI
 <i>Lutra lutra</i>	0	0	NT	-	Var	CI
 <i>Triturus karelinii</i>	0	0	LC	LC	Var	CI
 <i>Rhodeus sericeus amarus</i>	0	0	LC	-	Var	CI